

UCHWAŁA NR 21/71/2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI

z dnia 17 lipca 2024 r.

w sprawie: Uchwały Nr III/21/24 Rady Gminy Dmosin z dnia 12 czerwca 2024 r. zmieniającej uchwałę Nr XXXVII/224/2018 Rady Gminy Dmosin z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczenia.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Beata Kaczmarek	9/ Radosław Hrychorczuk
2/ Roman Drozdowski	10/ Aneta Jakubczak
3/ Iwona Kopczyńska	11/ Paweł Dobrzyński
4/Anna Kaźmierczak	12/ Zofia Dolewka
5/ Bogdan Łągwa	13/ Krzysztof Kozik
6/ Łukasz Szczepanik	14/Anna Adamczewska
7/ Magdalena Budziarek	
8/ Bogusław Wenus	

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2024 r. uchwały Nr III/21/24 Rady Gminy Dmosin z dnia 12 czerwca 2024 r. zmieniającej uchwałę Nr XXXVII/224/2018 Rady Gminy Dmosin z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczenia, doręczonej Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 17 czerwca 2024 roku, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 609) oraz art. 18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1325),

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr III/21/24 Rady Gminy Dmosin z dnia 12 czerwca 2024 r. zmieniającej uchwałę Nr XXXVII/224/2018 Rady Gminy Dmosin z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczenia w części obejmującej:

-§ 1 pkt 1 uchwały w zakresie zmieniającym § 4 ust. 2pkt 1

-§ 1 pkt 2 uchwały w zakresie pkt 6 załączników

z powodu istotnego naruszenia prawa tj.

- art. 443 ust. 4 i 6 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1087), w związku z § 6 Zasad techniki prawodawczej, stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283),

- art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) nr 2023/2381 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 2023 r. str. 2831),

- art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.),

- art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190, z 28.06.2014 r., str. 45, z późn. zm.)

Uzasadnienie

Rada Gminy Dmosin w dniu 12 czerwca 2024 r. podjęła uchwałę Nr III/21/24 zmieniającą uchwałę Nr XXXVII/224/2018 Rady Gminy Dmosin z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczenia. Uchwała ta została doręczona do Regionalnej Izby Obrachunkowej Łodzi w dniu 17 czerwca 2024 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 17 lipca 2024 r. W posiedzeniu Kolegium nie uczestniczyli prawidłowo zawiadomieni przedstawiciele Gminy Dmosin. Jednostka skorzystała natomiast z uprawnienia do złożenia wyjaśnień.

W toku badania przedmiotowej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi ustaliło i zważyło, co następuje:

Badana uchwała została podjęta m.in. na podstawie przepisów art. 443 ust. 4 i 6 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne. Z przepisów tej ustawy wynika, że zasady udzielania dotacji celowej, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego (art. 443 ust. 4). W przypadku, gdy dotacja celowa stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej (art. 443 ust. 6).

W § 1 nadzorowanej uchwały Rada Gminy Dmosin dokonała zmiany § 4 uchwały Nr XXXVII/224/2018 Rady Gminy Dmosin z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczenia w ten sposób, że otrzymał on brzmienie *„w przypadkach, w których udzielenie dotacji następować będzie na rzecz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i będzie ona stanowić, w zależności od rodzaju prowadzonej działalności, pomoc de minimis, pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jej udzielenie będzie możliwe pod warunkiem zachowania warunków określonych:*

1) przepisami rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) nr 2023/2381 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 2023 r. str. 2831) – przy czym udzielenie dotacji może nastąpić nie później niż do dnia 30 czerwca 2031 r.;

2) przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.) – przy czym udzielenie dotacji może nastąpić nie później niż do dnia 30 czerwca 2028 r.;

3) przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190, z 28.06.2014 r., str. 45, z późn. zm.) – przy czym udzielenie dotacji może nastąpić nie później niż do dnia 30 czerwca 2030 r

Z przyjętych postanowień badanej uchwały wynika, że zawiera ona program pomocowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 702), który w trybie określonym w art. 7 ust. 3 i ust. 3a tej ustawy podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, w celu uzyskania ewentualnych zastrzeżeń dotyczących przejrzystości zasad udzielania pomocy.

Z przesłanych do Izby za pomocą platformy ePUAP dokumentów wynika, że nadzorowana uchwała została zaopiniowana przez Prezesa Urzędu Ochrony Konsumentów i Konkurencji oraz Ministra właściwego do spraw rolnictwa. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie wniósł zastrzeżeń do przesłanego projektu uchwały jednocześnie zwrócił uwagę, że przy udzieleniu pomocy de minimis i weryfikowaniu wartości uprzednio otrzymanej przez przedsiębiorcę pomocy, ocenie tej podlegają różne okresy – w zależności od zastosowanego rozporządzenia unijnego. W przypadku pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis **są to 3 lata**. W przypadku zaś pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym oraz zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury, **są to 3 lata podatkowe (rok, w którym podmiot ubiega się o pomoc, oraz 2 poprzedzające go lata podatkowe)**. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów opiniując projekt przedmiotowej uchwały dodatkowo podniósł, że projektowana uchwała przewiduje jednocześnie udzielenie pomocy de minimis zgodnie z rozporządzeniem 2023/2831 i zgodnie z rozporządzeniem nr 1408/2013 oraz rozporządzeniem nr 717/2014. Według Prezesa UOKiK przepisy opiniowanej uchwały powinny uwzględniać różne okresy, dla których weryfikowana jest wartość otrzymanej pomocy de minimis zależnie od zastosowanej podstawy zgodności z prawem unijnym. Natomiast Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi odnosząc się do postanowień projektowanej uchwały wskazał, że podmiot ubiegający się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie zobowiązany jest do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie oraz pomocy de minimis w rybołówstwie, jakie otrzymał **w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych**, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieutrzymaniu takiej pomocy w tym okresie, zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. W ocenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi należy dostosować przepisy § 1 projektowanej uchwały w części zmiany § 4 ust 2 pkt 1 zmienianej uchwały w taki sposób, aby doprowadzić do zgodności z art. 37 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Z powyższej korespondencji organów opiniujących wynika, że przedmiotowa uchwała powinna uwzględniać różne okresy mając na uwadze sposób obliczania okresu pomocy udzielanej na podstawie programu pomocowego określonego w przytoczonych rozporządzeniach prawodawcy wspólnotowego.

W dniu podjęcia przedmiotowej uchwały to jest 12 czerwca 2024 r. podstawę uruchomienia programów pomocowych w zakresie pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie i akwakulturze wprowadzanych w drodze aktu prawa miejscowego stanowiły rozporządzenia Komisji (UE):

- Nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

- Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym

- Nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury .

W badanej uchwale Rada Gminy Dmosin nadając nowe brzmienie § 4 ust. 2 pkt 1 uchwały określiła, że do wniosku o udzielenie dotacji, o którym mowa w ust. 1, złożonego przez podmiot, dla którego udzielona dotacja stanowić będzie pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, należy dołączyć informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702), tj. wszystkie zaświadczenia o pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie wnioskodawca otrzymał w ciągu trzech lat albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie otrzymanej w tym okresie lub oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie. Analogicznie w zmienionym badaną uchwałą załączniku Nr 1 pkt 6 (załączników) otrzymał brzmienie „zaświadczenia o pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie wnioskodawca otrzymał w ciągu ostatnich trzech lat albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie otrzymanej w tym okresie lub oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie (dotyczy spółek wodnych prowadzących działalność gospodarczą)”.

Kolegium wskazuje, że wraz z wejściem w życie rozporządzenia Komisji (UE) Nr 2023/2831(1 stycznia 2024 r.), które zastąpiło rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. nastąpiła zmiana sposobu obliczania 3 letniego okresu przy sumowaniu limitu de minimis z lat podatkowych (art. 3 ust. 2) w zakresie pomocy regulowanym tym rozporządzeniem tj. do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym. Zmiana ta polega na tym, że zamiast uwzględnienia bieżącego roku podatkowego i dwóch poprzednich lat podatkowych, jak było przed zmianą tego rozporządzenia, w uchwałach podejmowanych po 01.01.2024 r. uwzględnia się okres trzech minionych lat, co znajduje swoje potwierdzenie w motywie 11 do tego rozporządzenia. Natomiast w pozostałych rozporządzeniach Komisji (UE) dotyczących (rolnictwa, rybołówstwa i akwakultury) powołanych w treści nadzorowanej uchwały sposób obliczenia 3 letniego okresu przy sumowaniu limitu wynikającego z programu pomocowego nie uległ zmianie i w świetle ich regulacji do ustalania limitu pomocy de minimis bierze się pod uwagę bieżący rok podatkowy oraz dwa poprzedzające go lata podatkowe, co znajduje z kolei potwierdzenie odpowiednio w motywie 8 rozporządzenia Nr 1408/2013 oraz w motywie 13 rozporządzenia Nr 717/2014.

Z powyższego wynika zatem, że obowiązek przedkładania wraz z wnioskiem o udzielenie dotacji wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis, jakie wnioskodawca otrzymał **w ciągu minionych trzech lat**, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie, **dotyczy wyłącznie** podmiotów ubiegających się o pomoc de minimis udzielaną od dnia 1 stycznia 2024 r. na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023 r.).

W ocenie Kolegium w § 4 ust. 2 pkt 1 oraz w pkt 6 (załączników) w brzmieniu nadanym nadzorowaną uchwałą nieprawidłowo określono okres, w którym wnioskodawca ubiegający się pomoc de minimis, de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie i akwakultury winien przedłożyć zaświadczenia/oświadczenia o otrzymanej pomocy, gdyż nie uwzględnia regulacji zawartych w unijnych rozporządzeniach Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym oraz Nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury, które odmiennie w stosunku do nowego rozporządzenia Komisji Nr 2023/2831 określają czasookres znajdujący zastosowanie przy ustalaniu limitu pomocy de minimis. W przypadku rozporządzeń dotyczących pomocy de minimis w rolnictwie lub w sektorze rybołówstwa i akwakultury uwzględnia się bowiem bieżący rok podatkowy oraz dwa poprzedzające go lata podatkowe, natomiast w przypadku rozporządzenia dotyczącego pomocy de minimis o charakterze ogólnym uwzględnia się okres minionych trzech lat.

Konsekwencją braku odniesienia się w nadzorowanej uchwale do okresu zgodnego z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji Nr 1408/2013 w związku motywem 8 tego rozporządzenia oraz zgodnego z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji Nr 717/2014 w związku motywem 13 do tego rozporządzenia jest nieprawidłowe określenie 3 letniego okresu dla wszystkich rodzajów pomocy tj. de minimis, de minimis w rolnictwie, de minimis w rybołówstwie i akwakulturze, co nie znajduje uzasadnienia w świetle regulacji przytoczonych wyżej rozporządzeń Komisji (UE) Nr 1408/2013 oraz Nr 717/2014.

Kolegium Izby wskazuje, że w myśl § 6 Zasad techniki prawodawczej, stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Na podstawie § 143 Zasad techniki prawodawczej reguły wyrażone w ich § 6 należy stosować również do aktów prawa miejscowego. Regulacja § 6 Zasad techniki prawodawczej formułuje dyrektywy redagowania przepisów prawnych, tj. precyzji tekstu prawnego, komunikatywności tekstu prawnego dla jego adresatów, adekwatności tekstu prawnego do zamiaru prawodawcy. Z powyższych zasad wynika, iż przepisy prawa redagować należy w sposób jednoznaczny, tak by tekst przepisu aktu prawnego był dla jego przeciętnego adresata zrozumiały i aby odczytywał on z danego przepisu tę treść, którą zawarł w niej jego autor, czyli w taki sposób, który dokładnie odpowiada zamiarom prawodawcy. Badany akt prawny (uchwała) nie spełnia tych wymogów ponieważ nieprawidłowo określił okres, w którym wnioskodawca ubiegający się o pomoc de minimis, de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie i akwakultury winien przedłożyć zaświadczenia/oświadczenia o otrzymanej pomocy.

W ocenie Kolegium Rada Gminy Dmosin w badanej uchwale winna odrębnie określić okresy, za które wnioskujący o dotację zobowiązani są wnieść zaświadczenia/oświadczenia. W przypadku ubiegania się o dotację w ramach pomocy de minimis (zakres informacji o wielkości: pomocy de minimis za okres 3 minionych lat), natomiast w przypadku ubiegania się o dotację w ramach pomocy de minimis w rolnictwie lub w sektorze rybołówstwa i akwakultury (zakres informacji o wielkości pomocy de minimis w rolnictwie oraz wielkości pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury otrzymanej w ciągu danego roku podatkowego oraz dwóch poprzedzających lat podatkowych).

Z uwagi na powyższe Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi stwierdziło częściową nieważność badanej uchwały w zakresie wskazanym w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia, albowiem uznało, że stwierdzenie nieważności uchwały w oznaczonej części nie uniemożliwia stosowania uchwały w pozostałym zakresie.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Łodzi

Beata Kaczmarek